

Työelämäjaksolla Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen tietohallinnossa

toteuttamisessa.

Sosiaalipalveluiden tietojärjestelmäarkkitehtuurikuvaus

Työelämäjakson päätehtävänä oli tuottaa Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueelle selkeä kuvaus sosiaalipalveluiden tietojärjestelmäarkkitehtuurista. Työ rakentui kahdesta kokonaisuudesta: sosiaalipalveluiden tietojärjestelmäkartasta ja palvelutasojen kuvauksista. Järjestelmäkartassa sosiaalipalveluiden käytössä olevat järjestelmät jäsennettiin lohkoihin, kuten asiakaspalvelu- ja palautejärjestelmiin, tiedolla johtamisen ratkaisuihin, kansallisiin järjestelmiin, asiakas- ja potilastietojärjestelmiin, digitaalisiin hyvinvointipalveluihin, tuki- ja hallintojärjestelmiin sekä etäpalveluihin ja katselujärjestelmiin. Palvelutasoisissa kuvauksissa tarkasteltiin, miten eri järjestelmät tukevat asiakasrajapinnan työtä sosiaalipalveluiden eri tasoilla: asiakasohjauksessa (taso 1), perheiden palveluissa, vammaisten ja työikäisten palveluissa sekä ikäihmisten palveluissa (taso 2). Kolmannella tasolla kuvataan palveluiden yksityiskohtaisemmat prosessit ja järjestelmien käyttö tilanteissa, joissa tarvitaan tarkempaa toiminnallista ymmärrystä.

Järjestelmät

Lifecare Sosiaalihuolto

Lifecare Sosiaalihuolto tarjoaa sosiaalihuollon asiakkuudenhallintaan kokonaisratkaisun, joka mahdollistaa lakisääteisen rakenteisen kirjaamisen ja tukee sekä nykyisiä että kehittyviä palveluprosesseja. Rakenteiset asiakirjat ja yhtenäiset kansalliset tietomallit parantavat tiedon löydettävyyttä, raportointia ja tilastointia. Järjestelmään liittyvä Lifecare Omapalvelu puolestaan avaa asiakkaalle sähköisen asiointikanavan, jossa voi jättää hakemuksia ja tarkastella päätöksiä.

Työelämäjakson aikana järjestelmään oli mahdollista perehtyä testitunnuksilla, mikä tarjosi käytännönläheisen tavan harjoitella ohjelmiston toimintoja ja ymmärtää sen roolia sosiaalipalveluiden arjessa. Lisäksi hyvinvointialue tarjosi mahdollisuuden suorittaa osaamismerkkejä, kuten Sosiaalihuollon Lifecaren peruskurssin ja Kanta-palveluiden laajennukseen liittyvän koulutuksen, mikä syvensi osaamista sekä järjestelmän käytöstä että sen kytketymisestä kansallisiin palveluihin.

GillieAI

Gillie.AI:n toiminta tiivistyy siihen, että se hyödyntää tekoälyä asiakkaiden hyvinvoinnin seurantaan ja muutosten ennakointiin. Järjestelmä analysoi kotihoidon työntekijöiden KHTOTS-kirjauksia Lifecaresta sekä asiakkaiden diagnoosi-, lääkitys-, laboratorio- ja mittaustietoja, ja lisäksi se käyttää RAI-arviointeja. Näiden tietojen pohjalta alusta tunnistaa varhaisia toimintakyvyn ja terveydentilan muutoksia ja tuottaa ammattilaisille yksilöllisiä, ennakoivia huomioita hoidon ja palvelun suunnittelun tueksi.

SEIHOW-oppimisympäristössä järjestettävissä teknologiakoulutuksissa Gillie.AI on yksi keskeisistä järjestelmistä, koska se näyttää konkreettisesti, miten tekoälyä voidaan hyödyntää asiakasrajapinnassa. Työelämäjakson aikana järjestelmään perehtyminen oli yksi tavoitteista, ja vaikka SEAMKilla on järjestelmä käytössä, todellisen asiakasdatan puute rajoittaa sen syvällistä harjoittelua. Järjestelmä on kuitenkin herättänyt kiinnostusta myös opiskelijoissa, ja alustavasti yksi opiskelija on suunnittelemassa opinnäytetyötä Gillie.AI:n hyödyntämisestä.

Kotihoidon toiminnanohjaus

Kotihoidon toiminnanohjausjärjestelmä selkeyttää ja tehostaa kotihoidon arkea hallinnoimalla resursseja ja varmistamalla, että asiakkaiden palvelutarpeisiin vastataan oikea-aikaisesti. Järjestelmän avulla suunnitellaan hoitajien aikataulut ja reitit, kohdennetaan oikea työntekijä asiakkaan tilanteeseen, välitetään viestit kentälle sekä tuotetaan raportointia ja seurantatietoa toiminnan kehittämiseksi. Työelämäjakson aikana järjestelmään tutustuminen onnistui hyvin ja tarjosi konkreettisen näkymän siihen, miten laaja tekninen kokonaisuus tukee kotihoidon päivittäistä työtä ja mahdollistaa uusia toimintatapoja.

Toiminnanohjausjärjestelmä on myös keskeinen osa sosiaali- ja terveysalan teknologiaopetusta, sillä sen avulla opiskelijoille voidaan havainnollistaa, miten merkittävästi järjestelmät vaikuttavat työn sujuvuuteen, palvelujen laatuun ja resurssien kohdentamiseen. Samalla se korostaa ymmärrystä siitä, että teknologia on olennainen osa nykypäivän sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisen työtä.

RAI-järjestelmä

RAI-järjestelmä (Resident Assessment Instrument) on standardoitu arviointiväline, jonka avulla asiakkaiden toimintakyky ja palvelutarve voidaan arvioida yhdenmukaisesti ja kattavasti. Sitä käytetään erityisesti iäkkäiden palveluissa ja kehitysvammapalveluissa palvelutarpeen arviointiin sekä asiakas-, hoito- ja kuntoutussuunnitelmien laatimiseen.

Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueella käytössä oleva RAI-järjestelmän testi- ja opetusympäristö tarjosi työelämäjakson aikana mahdollisuuden harjoitella järjestelmän käyttöä testitunnuksilla. Tämä mahdollisti laajan ja perusteellisen perehtymisen tärkeään arviointijärjestelmään koko jakson ajan.

Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen tietohallinto

Etelä-Pohjanmaan hyvinvointi alueen tietohallinnossa on lähes 100 työntekijää. Tämä kuvastaa hyvin, kuinka tärkeäksi teknologia ja erilaiset taustajärjestelmät ovat tulleet osana hoitoa ja sairaaloiden perustoimintaa. Tietohallinnon väki vastaa erilaisten järjestelmien toiminnasta, ylläpidosta ja kehityksestä. Kehitystoimissa yhteistyö eri alojen asiantuntijoihin on oltava saumatonta. Työelämäjakso mahdollisti hyvin tutustumisen tietohallinnon toimintaperiaatteisiin ja toimintaan.

Lopuksi

Työelämäjakso tiivistyy kokonaisuutena onnistuneeksi ja tavoitteita tukevaksi jaksoksi, joka tarjosi laajan näkymän Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen tietohallinnon toimintaan. Kahdeksan viikon jakso, joka voitiin toteuttaa viiden kuukauden aikana, mahdollisti perehtymisen useisiin järjestelmiin, teknologioihin ja sosiaalipalveluiden tietojärjestelmäarkkitehtuuriin. Sosiaalipalveluiden kokonaisuus avautui uudella tavalla, ja järjestelmien suuri määrä yllätti sekä harjoittelijan että palveluiden omat toimijat.

Laajennettu aikajänne oli keskeinen onnistumisen edellytys: se mahdollisti moniammatillisen selvitystyön, oikeiden asiantuntijoiden tavoittamisen ja hyvinvointialueen toivoman työn toteuttamisen tiukasta aikataulusta huolimatta. Työmäärä oli huomattava, mutta se tuki sekä hyvinvointialueen kehittämistarpeita että ammattikorkeakoulun käynnissä olevia hankkeita.

Jakson tärkeimpiin tuloksiin kuului uuden tiedon ja käytännön kokemuksen kertyminen, jota voidaan hyödyntää suoraan TKI-toiminnassa ja opetuksessa. Järjestelmien ja teknologioiden tuntemus on jo siirtynyt opetukseen mm. esimerkkeinä siitä, miten keskeisessä roolissa tietojärjestelmät ovat sosiaali- ja terveydenhuollon työssä.

Työelämäjakso tarjosi myös mahdollisuuden seurata, miten tietohallinto tukee järjestelmä uudistusta, varmistaa lainmukaisen tiedonhallinnan ja edistää alueellista yhteistyötä sosiaalihuollon palvelujen kehittämisessä.

Sami Perälä

TtM, Sh, AmO

Kehittämispäällikkö, hyvinvointiteknologia

Hyvinvointi ja luovuus -tiimi

SEAMK

Lähteet

Kaarlejärvi, S. & Arola, J-M., Perälä, S. (11.10.2023). Gillie.ai – Tiedolla johtamisen esimerkkinä terveydenhuollossa. @SEAMK-verkkolehti.

<https://lehti.seamk.fi/alykkaat-ja-energiatehokkaat-jarjestelmat/gillie-ai-tiedolla-johtamisen-esimerkkina-terveydenhuollossa/>

Perälä, S. & Mustajärvi, A. (21.3.2025). Toiminnanohjaus kotihoidossa. @SEAMK-verkkolehti.

<https://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2025032120066>

Perälä, S. (20.11.2025). Kokonaisarkkitehtuuri organisaatioiden toiminnan kehittämisen pohjana. @SEAMK-verkkolehti. <https://urn.fi/URN:NBN:fi-fe20251120109760>

Perälä, S. & Uitto, M. (6.2.2023.) Digitaalisen terveydenhuollon osaamisen ja työvoiman tulevaisuus vuonna 2030. @SEAMK-verkkolehti.

<https://lehti.seamk.fi/hyvinvointi-ja-luovuus/digitaalisen-terveydenhuollon-osaamisen-ja-tyovoiman-tulevaisuus-vuonna-2030/>